

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

Рўйхатга олинди:

№ МД— 5А120102 -2.04

2018 йил “27” 06

ИЛМИЙ ВА КАСБИЙ ФАОЛИЯТГА
ЙЎНАЛТИРИЛГАН ЧЕТ ТИЛИ

ФАН ДАСТУРИ

Билим соҳаси: 100000 - Гуманитар соҳа
Таълим соҳаси: 120000 - Гуманитар фанлар
Мутахассислик: 5А120102 - Лингвистика (роман-герман тиллари)

Тошкент – 2018

Фан дастури 2018 йилда ишлаб чиқилган ва белгиланган тартибда тасдиқланган ўқув режа асосида тузилган.

Фан дастури Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университетида ишлаб чиқилди.

Тузувчилар:

Махкамова Г.Т. – ЎзДЖТУ, “Лингвистика ва адабиётшунослик” кафедраси профессори, п.ф.д.;

Галиева М.Р. – ЎзДЖТУ, “Лингвистика ва адабиётшунослик” кафедраси доценти, ф.ф.н.

Такризчилар:

Назирова Ш.О. – ЎзМУ, “Қиёсий тилшунослик” кафедраси профессори, ф.ф.д.;

Тухтаева К.Д. – ЎзДЖТУ, “Инглиз тилини ўқитиш методикаси II” кафедраси доценти, ф.ф.н.

Фан дастури Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети Кенгашида кўриб чиқилган ва тавсия қилинган (2018 йил “27” июндаги “6” - сонли баённома).

I. Ўқув фанининг долзарблиги ва олий касбий таълимдаги ўрни

Мазкур дастур “Чет тилини эгаллаш умумевропа компетенциялари: ўрганиш, ўқитиш ва баҳолаш” тўғрисидаги ҳужжатда келтирилган меъёрий талаблар, 5A120102– Лингвистика (роман-герман тиллари) магистратура мутахассислигининг Давлат таълим стандарти ва намунавий ўқув режасига мувофиқ такомиллаштирилди. Ушбу дастур доирасида магистрантларнинг чет тилда коммуникатив компетенцияларини (лингвистик, ижтимоий-лингвистик, дискурсив, ижтимоий, ўқув-когнитив) ривожлантириш назарда тутилади.

Дастур кўйидаги тамойилларга асосланган:

- дастур чет тили таълими узлуксизлиги ва компетент ёндашув асосида ишлаб чиқилган;
- чет тилини ўргатиш фанлараро, интеграллашган, шахсга йўналтирилган ва коммуникатив-когнитив ёндашувлар асосида амалга оширилади;
- чет тилига ўргатиш магистр-лингвистларнинг коммуникатив компетенцияси, умуммаданий ва касбий компетенцияларини комплекс ва ҳар тарафлама шакллантиришга йўналтирилган;
- таълимнинг касбий йўналиши ўқув материали танлаш, лисоний материал ва нутқ модулларига ўргатиш каби методик жараёнларда ўз аксини топади;
- илмий услуб нутқига ўргатиш академик ёзув ва нотиклик санъати техникаларини ўргатиш асосида амалга оширилади;
- касбий чет тили коммуникатив компетенциясини такомиллаштиришда алоҳида эътибор мустақил ишга қаратилган.

Мустақил иш ахборот технологиялар ва илмий тадқиқотни лойиҳалаштириш методикасини қўллаган ҳолда оғзаки ва ёзма вазифаларни бажаришни ўз ичига олади.

Ушбу дастур умуммутахассислик интеграллашган курсининг етакчи фанларидан бири ҳисобланади. Фанни ўрганиш жараёнида магистрантлар бакалаврият босқичида олган билимларини янада чуқурлаштириш билан бир қаторда нутқий фаолиятнинг барча турлари бўйича (тинглаб тушиниш, гапириш, ўқиш, ёзув) малака ва кўникмаларини ривожлантирадилар.

II. Ўқув фанининг мақсади ва вазифаси

Фаннинг мақсади - C1+ даражасида (CEFR) чет тили компетенциясини эгаллаш, магистрантларнинг илмий-тадқиқот ва касбий малакалари, ҳамда мустақил ишлаш малака ва кўникмаларни ривожлантириш ва такомиллаштириш.

Фаннинг асосий вазифаси – талабаларнинг касбий, ижтимоий, кундалик мулоқот жараёнида тил бирликларининг қўлланилиш хусусиятлари ва меъёрлари бўйича билимларини такомиллаштириш ва чуқурлаштиришдан иборат.

Фан бўйича талабаларнинг билим, кўникма ва малакаларига қўйдаги талаблар қўйилади. **Магистрант:**

- тилни маданият билан ўзаро боғлиқликда ўрганиш, нутқ модуллари (тинглаб тушуниш, гапириш, ўқиш, ёзув), тили ўрганилаётган халқнинг ахлоқий меъёрларини; илмий ва соҳага оид конференция, давра суҳбатлари, мунозара (жонли ёки воситали) ларда мулоқотни бошлаш, олиб бориш ва яқунлай билиш тўғрисида **тасаввурга эга бўлиши;**

- турли жанрдаги илмий матнларнинг структурасини, мазмунини таҳлил қилиш; илмий соҳа ва маданиятлараро мулоқотнинг барча жабҳаларида тил соҳибларига адекват равишда турли жанр ва услубдаги матнларни тушуниш, таҳлил этиш ва тузиш; оғзаки ва ёзма матнларни тушуниш ва тузиш стратегияларини, ҳамда касбий фаолиятда мулоқотнинг перцептив, интерактив ва инфорацион тактикаларини эгаллаш; библиографик ҳаволаларни, иқтибосларни тўғри расмийлаштира олишни **билиши ва улардан фойдалана олиши;**

- республика, ўқув юртлараро илмий анжуман ва семинарларда сўзга чиқиш мақсадида нотиклик санъати; илмий тадқиқот ишини ёзиш; илмий ахборотни излаб топиб, интерпретация қила билиш; сараланган ахборотни матнларда умумлаштириш, кенгайтириш ва торайтириш; танкидий фикрлаш кўникмаларини такомиллаштириш; лисоний воситаларни таҳлил қилиш, қиёслаш, синтез ва баҳолаш мақсадида рефлексив кўникмаларни; чет тилини амалиётда, илмий тадқиқот ва лойиҳалаштириш фаолиятда қўллаш билан боғлиқ бўлган касбий **кўникмаларига эга бўлиши керак.**

III. Асосий амалий қисм (амалий машғулотлар)

Тинглаб тушуниш:

- кенг қамровли мавҳум ва мураккаб мавзулардаги матнлар;
- кенг қўламдаги идиоматик иборалар ва оғзаки нутқ намуналарига бой аудио тасмалар, ахборот ва оммавий эълонлар (масалан, темир йўл вокзали, спорт майдончасидаги эълонлар);
- гуруҳ муҳокамасидаги асосий ва бошқа иштирокчилар ўртасидаги мураккаб мулоқот;
- теледастур ва фильмлар;
- ўрганилаётган тил соҳиби бўлган ва бўлмаган сўзлашувчиларнинг турли расмий ва норасмий доиралардаги ёки таълим муассасаларидаги аутентик оғзаки нутқ намуналари;
- соҳага оид маърузалар, баҳс-мунозаралар;
- дарс жараёнидаги ўқитувчилик нутқи таҳлили.

Гапириш:

Диалогик нутқ:

- шахслараро мулоқот ва суҳбатлар;
- оммавий мунозаралар ва расмий муҳокама;

- ўз мутахассислик соҳасига оид бўлмаган мавҳум ва мураккаб мавзулардаги маърузалар ва мулоқотлар;
- ишга қабул қилувчи ёки ишга кирувчи сифатида интервьюда қатнашиш;
- аудиторияда қўлланиладиган иборалар;
- дарс жараёнида муаммолар билан шуғулланиш;

Монологик нутқ:

- илмий постерларни тақдимотини ўтказиш
- кўрсатмалар;
- тақдимотлар;
- конкрет ёки мавҳум мавзулар бўйича ўз мулоҳазасини билдириш ва уни асослай олиш;
- ўз фикрини асосланган тарзда ифода этиш;
- фикрлар, муҳокама ёки соҳага оид мақола юзасидан умумлашган хулоса чиқариш.

Ўқиш:

- ижтимоий, мутахассислик ёки таълим соҳаларида учраш эҳтимоли бўлган бирмунча узун ва мураккаб матнлар;
- илмий мақолалар ва адабиётлар;
- бадиий ва илмий-оммабоп китоблар, шунингдек адабий журналлар;
- газета ва журналлар;
- йўриқномалар (қўлланмалар, таомнома китоблари ва ҳоказо);
- реклама материаллари;
- турли маълумотнома шакллари, ўқитувчи кундалиги, сўровномалар;
- расмий хатлар, электрон хатлар ва ҳоказо (меморандумлар, маърузалар, танқидий баёнотлар/мақолалар, илмий ишлар).

Ёзув:

- маълумотнома шакллари ва сўровномалар;
- иш ва мутахассисликка доир расмий хатлар;
- мавзу танлаш баёноти;
- илмий мақола;
- илмий мақола ва ҳаволаларни расмийлаштириш;
- илмий ва ўқув адабиётларига тақриз;
- илмий манбаларни синтезлаш;
- танқид;
- аннотация;
- резюме;
- тезис;
- мунозарали иншолар;
- илмий таҳлиллар;
- илмий маърузалар;
- грант ва стипендиялар учун таклиф ва мулоҳазалар;
- чет эл грантлари учун лойиҳа тайёрлаш;
- расмий ҳужжатлар (шартномалар, битимлар).

Тил материали:

- нутқнинг лексик жиҳати;
- юқорида қайд этилган мавзуларга оид лексика;
- таълим ва мутахассисликка оид лексика;
- сўз яшаш моделлари ва қисқартмалар;
- нуқтаи назар ва қарашларни ифодаловчи сўз ва иборалар.

Нутқнинг грамматик жиҳати:

- ихтисослашган матнлардаги грамматик структуралар (масалан, илмий иншоода мажхул нисбатнинг қўлланилиши);
- педагогик дискурс намуналари (масалан, грамматик, лексик ёки мазмун жиҳатдан боғланиш);
- оғзаки ва ёзма матнда боғловчиларни қўллаш;
- артикл ва белгиловчилар (детерминантлар).

Социолингвистик компетенция

- тилнинг маданият жиҳатлари (масалан, идиомалар, мақоллар ва ҳоказо);
- хулқ-атвор, ўзини тутиш ва этикет қоидалари;
- новербал коммуникация воситалари;
- ижтимоий ва илмий доирага хос тарзда тилни мослаштириш;
- маданиятлараро мулоқотни чуқурроқ тушуниб етиш;
- ўзга миллат вакилларига нисбатан ҳурмат ва толерантлик;
- ўзга маданият ва турли вазиятларга мослашиш.

Прагматик компетенция

- нутқни тушуниш, талқин этиш ва сўзлашдаги тегишли стратегия ва услублар;
- турли дискурслар таркиби ва мазмунини билиш;
- мулоқотдаги бўшлиқларнинг олдини олиш мақсадида тил камчиликларини бартараф этиш;
- расмий ва норасмий доираларда нутқни бўлиш, аниқлик киритиш, бошқача талқин этиш, жумлаларни тузатиш, тўлдириш ва ҳоказо стратегиялар.

Амалий машғулотлар учун қуйидаги нутқий мавзулар тавсия этилади:

Ҳозирги замон дунё муаммолари: гиёҳвандлик, терроризм, жиноят ва жазо, экология, этник низолар, бедаво касалликлар.

Илмий-техник прогресс ва унинг башариятга бўлган таъсири: биоинженерия, нанотехнология, замонавий ахборот воситалари, илғор технологиялар (компьютер, интернет, айпэд), ароф-муҳитнинг ифлосланиши, ишсизлик.

Маданиятлараро зиддиятлар: диний ақидапарастлик, аёлларнинг жамиятдаги ўрни, жинслараро муаммолар, авлодлар зиддияти, тенг ҳуқуқлилик.

Замонавий қадриятлар: ватанпарварлик, маданият ва маънавият, диний, миллий толерантлик.

Маданиятлараро мулоқот: маданиятлараро мулоқотни чуқурроқ тушуниб етиш; ўзга миллат вакилларига нисбатан ҳурмат ва толерантлик; ўзга маданият ва турли вазиятларга мослашиш, турли миллат вакилларидан иборат бўлган дарсларда ўқитувчини ўзини тутиши ва мулоқот қилиши; маданиятлараро мулоқотда тил бирликларнинг стилистик бўёқдорлигига эътибор бериш.

Соғлиқни сақлаш тизими: соғлом турмуш тарзи, соғлиқни сақлаш органлари, тиббиётнинг Шарқ ва Ғарбда ривожланиши, Ибн Сино - тиббиёт асосчиси, анъанавий ва ноанъавий тиббиёт турлари.

Ўзбекистон ва тили ўрганилаётган мамлакатларнинг замонавий таълим тизими: ўқув муассасаларининг турлари, таълим босқичлари, таълим моделлари, магистратурада таълим, чет элда таълим олиш, таълим шакллари, инфомацион технологияларни таълимда қўллаш.

Ўзбекистонда туризм масалалари: туризм ривожланиши, туризм соҳасидаги ўзгаришлар, туризмнинг иқтисодий ва ижтимоий жиҳати, ғарбий ва шарқий мамлакатлардаги туризм сервисининг ўхшашликлари ва фарқлари.

Етакчилик ва раҳбарлик: етакчи ва раҳбар шахсий фазилатлари, раҳбар турлари, раҳбар ҳуқ-атвори, раҳбарлик турлари: авторитар, демократик, либерал, раҳбарнинг ҳодимларни мотивациялашдаги роли

Касбий ўсиш: дарс жараёнида ўқитувчи ва ўқувчи нутқи, дарс жараёнидаги муаммолар билан шуғулланиш, дарс жараёнидаги хилма-хиллик ва уларнинг ечими, таржимон этикаси, муҳаррирлик фаолияти ва этикаси, раҳбар фаолияти ва этикаси, ўқитувчи, раҳбар, таржимон ва муҳаррир шахсий хислатлар ва ҳуқ-атвор; ўқитувчи-ўқувчи муносабатлари.

Магистрантнинг илмий-тадқиқот амалиёти: нотиклик санъати, илмий мақола, илмий маъруза, презентация, илмий конференция ва симпозиум, тақриз, менинг диссертациям, мини-ҳимоя, илмий лойиҳалар, муаллиф ҳуқуқи ва патент.

IV. Амалий машғулотлар бўйича кўрсатма ва тавсиялар

Таълимнинг асосий мазмунига лисоний материал, маданиятлараро билимлар, нутқ фаолиятининг турлари киради. Дастурда нутқ фаолиятининг ҳар бир тури модул сифатида белгиланган (тинглаб тушуниш, гапириш, ўқиш, ёзув). Модуллари эгаллаш жараёни интеграллашган ҳолда олиб борилади.

Илмий ва касбий фаолиятга йўналтирилган чет тили курси таълими иккита алоҳида босқични ўз ичига олади: умумтаълим ва касбий. Биринчи босқич ижтимоий, маиший соҳаларда оғзаки ва ёзма нутқ чет тили

компетенциясини такомиллаштиришга қаратилган. Иккинчи босқич – илмий услубдаги оғзаки ва ёзма нутқни эгаллашга мўлжалланган.

Илмий ва касбий фаолиятга йўналтирилган чет тили курси бўйича нутқий модулларни ўргатиш жараёнида магистрантлар илмий адабиётлардан фойдаланиш ва унга тўғри ёндашиш ҳамда фикрни оғзаки ва ёзма тарзда илмий услубда баён этишнинг асосий усуллари, нотиклик санъати, академик ёзув, илмий тадқиқот олиб бориш кўникмаларини эгаллайдилар. Асосий ўқув материали сифатида аутентик материаллар (публицистик, бадиий, энциклопедик, шахсий ва расмий мазмундаги хатлар), ҳамда аудио-ва видеоматнлар хизмат қилади. Асосий диққат-эътибор матннинг коммуникатив, мантиқий ва мазмуний жihatларини таҳлил этишга қаратилган (матннинг функционал-стилистик хусусиятларидан келиб чиқган ҳолда). Алоҳида эътибор магистрантларнинг илмий матнлар (мақолалар, тезислар, тақризлар, шарҳлар, рефератлар, аннотациялар, библиографик хрестоматиялар) билан ишлашига қаратилган. Бу эса, ўз навбатида, илмий матнларнинг структура ва мазмун жихатидан кўрилишини билиш, ҳамда уларни тузиш ва амалиётда қўллаш кўникмаларини билишни талаб этади. Матннинг ахборот ва мазмун жихатларини таҳлил этиш жараёнида таҳлил қилинаётган матнлардан кўрилатган масаланинг моҳиятини, тақлиф этилаётган усулларнинг мазмунини аниқлаш, матндан керакли ахборотни чиқариб олиш тажрибаларига эга бўладилар. Турли жанрдаги илмий матнларни яратиш мақсадида магистр-лингвист академик ёзув техникаларини эгаллайди. Машғулотлар эса илмий услубни (танқидий таҳлил, синтез, баҳолаш, олинган ахборотни тўғри етказа билиш, ахборотни ихчамлаштириш ва кенгайтириш ва ҳ.к.) ўринли ва фаол қўллай билишни ривожлантиришга қаратилган.

Амалий машғулотларни ташкил этиш юзасидан кафедра томонидан кўрсатма ва тавсиялар ишлаб чиқилади. Унда талабалар илмий ва касбий йўналтирилган чет тили бўйича олган билим ва кўникмаларини турли матнлар, амалий тақдимотлар, кейслар, турли хил иншолар, гуруҳ муҳокамалар, баҳс-мунозаралар орқали янада бойтадилар. Шунингдек, дарслик ва ўқув қўлланмалар асосида талабалар билимларини мустақамлашга эришиш, тарқатма материаллардан фойдаланиш, илмий мақолалар ва тезисларни чоп этиш орқали талабалар билиминини ошириш, мавзулар бўйича тақдимотлар, баҳс-мунозаралар ўтказиш ва бошқалар тавсия этилади.

V. Мустақил таълим ва мустақил ишлар

- Берилган мавзу бўйича қўшимча тил материали йиғиш, уни таҳлил қила олиш (Library research, Reading Log, Writing Assignment);
- Дебатларга тайёргарлик кўриш: Илмий-техник прогресс ва уни инсониятга бўлган таъсири: биоинженерия, нанотехнология, замонавий ахборот технологиялари, атроф-муҳитнинг ифлосланиши, ишсизлик.

Ўзбекистон ва тили ўрганилаётган мамлакатларнинг замонавий таълим тизими. Таълим муассасаларининг турлари, таълим босқичлари, Кадрлар тайёрлаш миллий дастури, магистратурада таълим, чет элда таълим олиш;

- илмий постерларни лойиҳалаш ва уларни ҳимоя этишга тайёргарлик кўриш;
- портфолио тайёрлаш;
- танланган мавзу бўйича илмий мақолалар ёзиш;
- илмий ва ўқув адабиётларни таҳлил қилиш ва тақриз ёзиш;
- тақдимот устида ишлаш: ҳозирги замон дунё муаммолари: Гиёҳвандлик, терроризм, жиноят ва жазо, экология, этник низолар, касалликлар. Соғлиқни сақлаш тизими: Соғлом турмуш тарзи, соғлиқни сақлаш, тиббиётнинг Шарқ ва Ғарбда ривожланиши, анъанавий ва ноанъавий тиббиёт турлари;
- гуруҳ муҳокамасига (round table) тайёрланиш: ватанпарварлик, маданият ва маънавият, диний, миллий толерантлик, экология муаммолари, замонавий ахборот технологиялари;
- илмий лойиҳалар ишлаб чиқиш;
- илмий семинарларда иштирок этиш.

Талабаларнинг мустақил иши дастурнинг асосий бўлимлари асосида режалаштирилади ва қуйидаги иш турларини назарда тутлади:

- танланган мавзу бўйича қўшимча тил материали йиғиш, уни таҳлил қила олиш (Library research, Reading Log, Writing Assignment);
- илмий устахоналарда қатнашиш (Scientific workshops, Tutorial);
- сўз бойлигини кенгайтириш (Programme of vocabulary development);
- Портфолио тайёрлаш;
- тил воситаларининг оғзаки ва ёзма нутқда қўлланиш имкониятлари билан янада кенгроқ танишиш;
- муайян кўрсатмалар бўйича берилган топшириқларни ёзма бажариш талаб этилади.

VI. Асосий ва қўшимча ўқув адабиётлар ҳамда ахборот манбалари¹

Асосий адабиётлар

1. Bakieva G.H., Iriskulov M.T., Isamuhammedova N.N., Kim O.G. English for Professional Development. Олий таълим муассасалари магистратура бўлими талабалари учун чет тили (инглиз тили) фанидан дарслик. - Tashkent, 2011.
2. Kirkpatrick B., Mok R. Read and Understand. Japan, 2008.

¹ Адабиётлар рўйхатига ОТМ ахборот-ресурс марказлари имкониятлари, соҳага оид замонавий манбалар ва ҳар бир тил хусусиятлари инобатга олинган ҳолда қўшимчалар киритилиши мумкин. Киритилган қўшимчалар ишчи дастурларда келтирилади.

3. Valsa Koshu. Action research for improving practice. – Paul Chapman Publishing. 2005
4. Evans V. Successful writing. Berkshire. 2005.
5. Bailey S. Academic Writing. A handbook for international students. London – New-York: Routledge, 2006

Француз тили

1. Michel Guilloux, Cécile Herry, Sylvie Pons. Alter égo 5. Méthode de français. C1-C2. – Paris. Hachette. Français langue étrangère. 2012. -216 p.
2. Yakoubov J., Nichonov P., Abdouchoukourova Z. Manuel de français. Méthode de français pour master. – Tachkent, 2015. -240p.

Немис тили

1. Исмоилов Ю., Исматиллаева Д. Deutsch Professionell. Turon-Matbaa. МСНҲ. Taschkent. 2014. Магистратура талабалари учун немис тили фанидан дарслик.
2. Perlmann-Balme Michaela, Schwab Susanne, Matussek Magdalena. Sicher! C1. Hueber Verlag. München. 2015

Испан тили

1. M. D. Chamorro. El Ventilador. La maison de langues. España 2006.
2. R. Turdiqulova, M.Toshkhonov Español avazado. Método de español Nivel 5 T.2015й.

Қўшимча адабиётлар

1. Мирзиёев Ш.М. Эркин ва фаровон демократик Ўзбекистон давлатини биргаликда барпо этамиз. Тошкент, “Ўзбекистон” НМИУ, 2017. – 29 б.
2. Мирзиёев Ш.М. Қонун устуворлиги ва инсон манфаатларини таъминлаш юрт тараққиёти ва халқ фаровонлигининг гарови. “Ўзбекистон” НМИУ, 2017. – 47 б.
3. Мирзиёев Ш.М. Буюк келажакимизни мард ва олижаноб халқимиз билан бирга қурамыз. “Ўзбекистон” НМИУ, 2017. – 485 б.
4. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 7 февралдаги “Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича ҳаракатлар стратегияси тўғрисида” ги ПФ-4947-сонли Фармони. Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2017 й., 6-сон, 70-модда
5. Мирзиёев Ш.М. Танқидий таҳлил, қатъий тартиб-интизом ва шахсий жавобгарлик – ҳар бир раҳбар фаолиятининг кундалик қонидаси бўлиши керак. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2016 йил яқунлари ва 2017 йил истиқболларига бағишланган мажлисидаги Ўзбекистон Республикаси Президентининг нутқи. // Халқ сўзи газетаси. 2017 йил 16 январь, №11
6. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси – Т.: Ўзбекистон, 2017. – 46 б.

Инглиз тили

1. Sanabria K. Academic Listening Encounters: Life in Society. – Cambridge: Cambridge University Press, 2004
2. Blass L., Pike-Baky M. A Content-based Writing Book. -McGraw-Hill, 1996.
3. Jordan R.R. Academic Writing Course. Study skills in English. – Edinburgh: Pearson Education Limited, 1999
4. Anderson T., Forresrer K. Reading, then Writing (From Source to Essay). –New York, McGraw-Hill, Inc., 1997

Француз тили

1. Абдушукурова Л.А. «Interprétation du texte », Тошкент, 2010.
2. Абдушукурова Л.А., Каримова И.А. «Français 3ème » Тошкент, 2009.

Немис тили

1. Winkler [Maresa](#), Dallapiazza [Rosa-Maria](#), Evans [Sandra](#). Ziel C1, Band 1, Lektion 1–6: Deutsch als Fremdsprache. Verlag Hueber. München. 2010.
2. Koithan [Ute](#) , Schmitz [Helen](#) , Sieber [Tanja](#) , Sonntag [Ralf](#). Aspekte neu C1: Mittelstufe Deutsch. Lehr- und Arbeitsbuch. Verlag Hueber. München. 2016

Испан тили

1. В. Чичин Учебник испанского языка. М. 2002.
2. Т. И. Кумарьян Пособие по испанском языку М. 1994
3. Фирсова Н. М. Испанский речевой этикет. М. 1991

Интернет сайтлари

1. <http://www.learnenglish.org.uk/>
2. www.educationuk.org
3. <http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/>
4. <http://www.better-english.com/exerciselist.html>
5. <http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/business/index.shtml>
5. <http://www.englishclub.com/index.htm>
6. <http://www.bbc.co.uk/schools/teachers>
7. <http://education.leeds.ac.uk/edu-mwe/eltwww.htm>
8. www.teachertrainingvideos.com
9. www.francophonie.hachette-livre.com
10. www.portail.lettres.net
11. www.ziyonet.uz
12. www.edu.uz

,